

ZŠ BYSTRICE N. P., NÁDRAŽNÍ 615

**Měření pH srážek
na Bystřicku**

Mgr. Dagmar Pivková

Tracy Balieová, Andrea Danielová, Adéla Dospíšilová, Nika Filipová

Rok 2012

Cíl práce

- seznámení s pH a pH stupnicí
- naše pokusy
- porovnání hodnot pH od roku 1991 do 2011

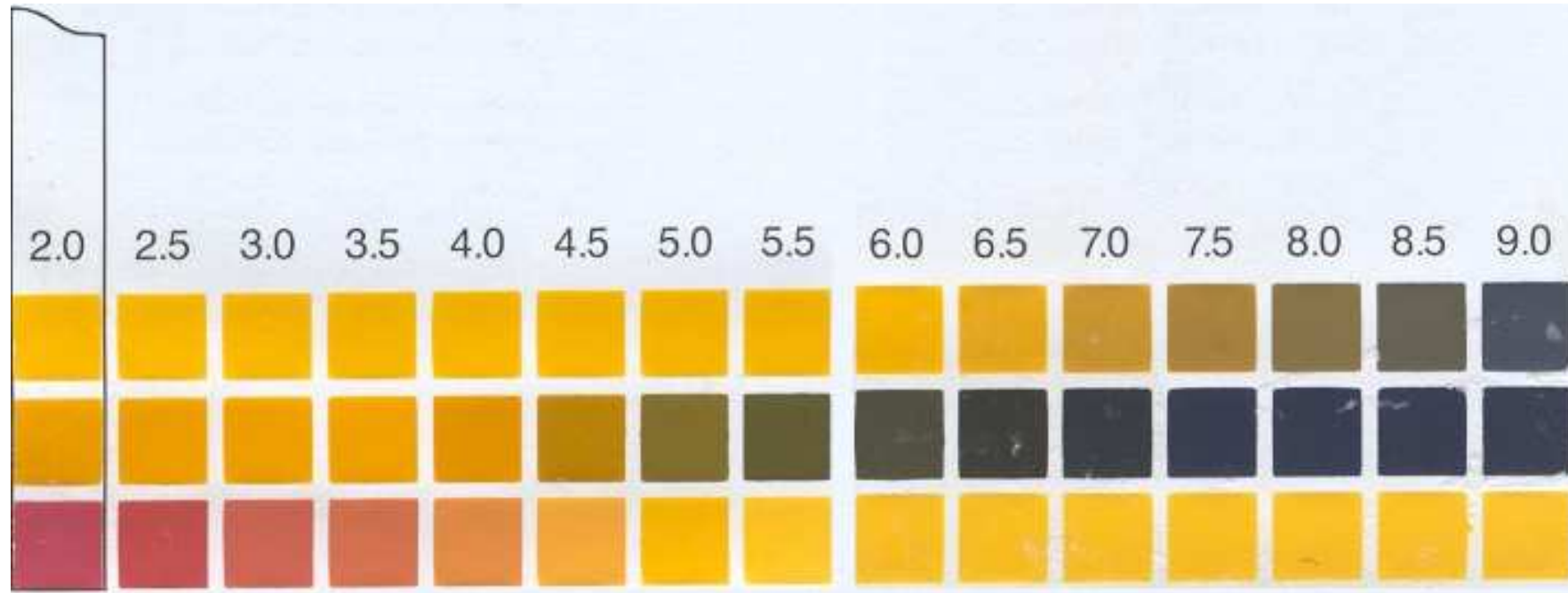
pH

(vodíkový exponent)

- veličina vyjadřující kvantitativní kyselost roztoků
- kyselost – obsah vodíkového iontu (H^+) v roztoku
- podle množství H^+ roztoky dělíme:
  - kyselé
  - neutrální
  - zásadité

pH stupnice

- 0 – 6,5 kyseliny (ocet, citrónová šťáva, ...)
- 7 neutrální (destilovaná voda)
- 7,5 – 14 zásady (kypřící prášek, vápník, ...)

Pomůcky při měření pH

- lakmusový papírek
  - kyselé prostředí – červená
  - zásadité prostředí – modrá

Pomůcky při měření pH

- pH metr

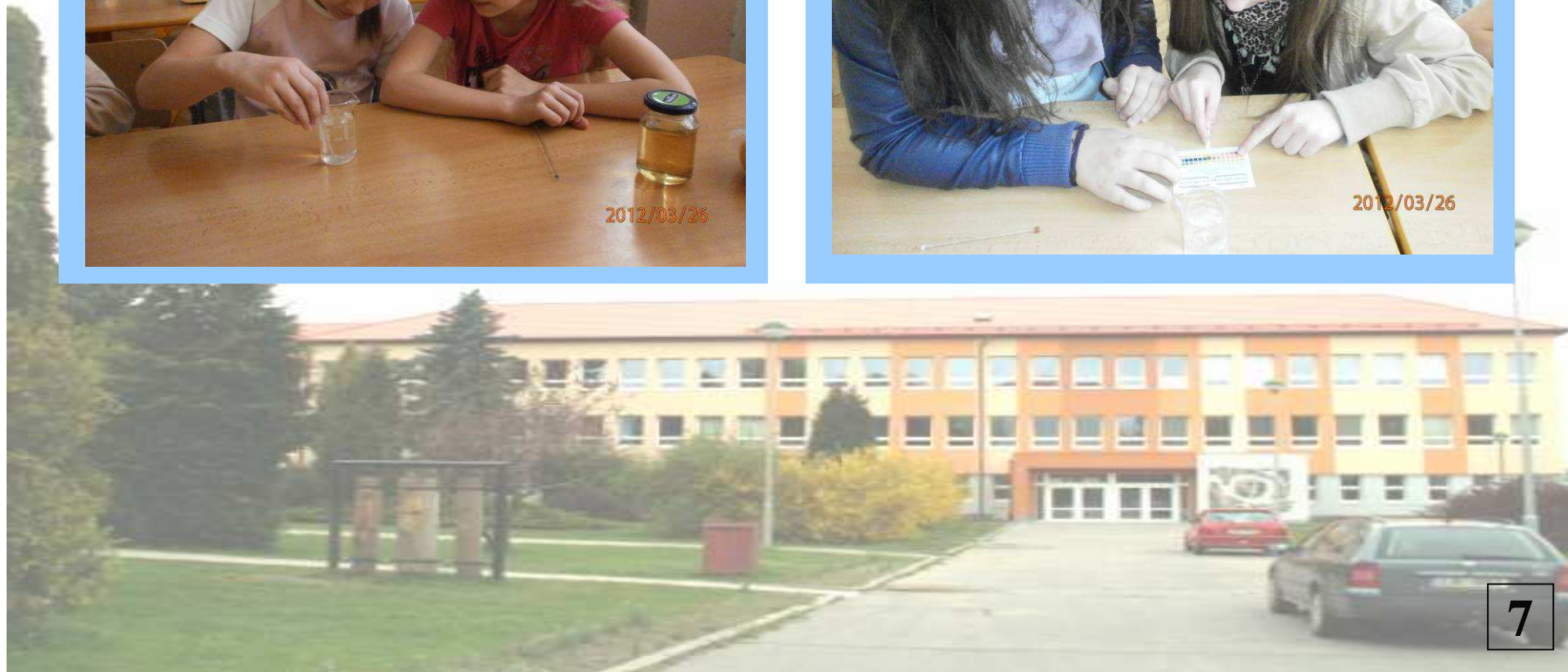

Naše pokusy

- voda z vodovodního kohoutku

Naše pokusy

- citrón

Naše pokusy

- ocet

Naše pokusy

- prášek do pečiva

Měření pH

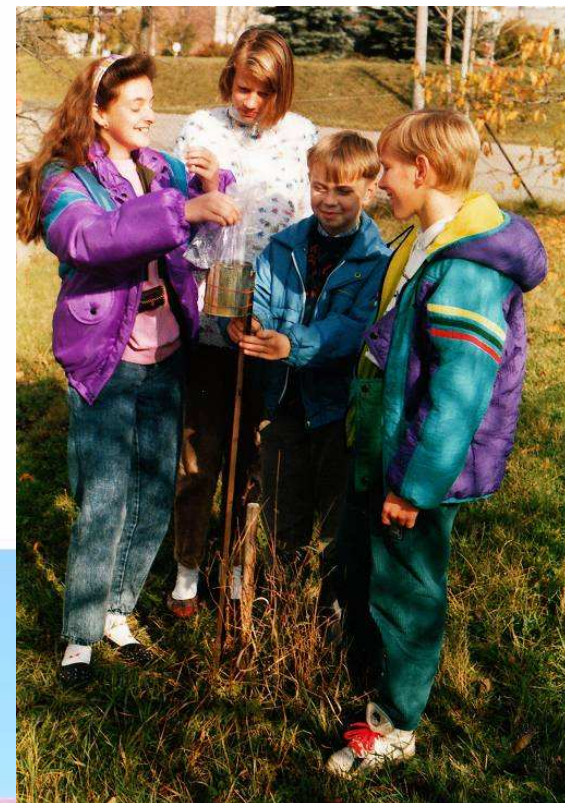
- **1991 – 1997** projekt „**Modré z nebe**
– Zajímá tě, co dýcháš?“
- **1997 – 2012** projekt **GLOBE**

Projekt Modré z nebe

Naše první měření pH – kronika

Vyhledávání pH v projektu Modré z nebe

Záznamová karta pH

Třída: _____

Číslo účastníka

Souřadnice mapy

Je v okruhu 10 km od vaší měřicí stanice ANO místní zdroj znečištění? NE (zaškrtněte)

Je tento zdroj kyselý / zásaditý? KYSELÝ ZÁSADITÝ (zaškrtněte)

Průměr sběrače deště (v cm)

Toto bude přeneseno na záznamovou kartu

Směr větru	Druh srážek děl, sněh atd.

Datum 1995	Znečištění praš, trus, prach, hmyz, částí rostlin atd. ANO NE	pH	Množství srážek v mililitrech (ml)
21.3.	✓	4	26
22.3.		4,5	8
23.3.		6,5	5
24.3.		—	—
25.3.		4,5	13
26.3.		4	21
27.3.		4	18
28.3.		—	—
29.3.		4	31
30.3.		5,5	3
31.3.		5	5
1.4.		3,5	31
2.4.		4	5
3.4.		—	—
4.4.		4	3
5.4.		—	—
6.4.		4,5	7
7.4.		5	5
8.4.		4,5	21
9.4.		4,5	11
10.4.		3,5	32
11.4.		3,5	20
12.4.		4	3
13.4.		3,5	22
14.4.		4	39
15.4.		3,5	22

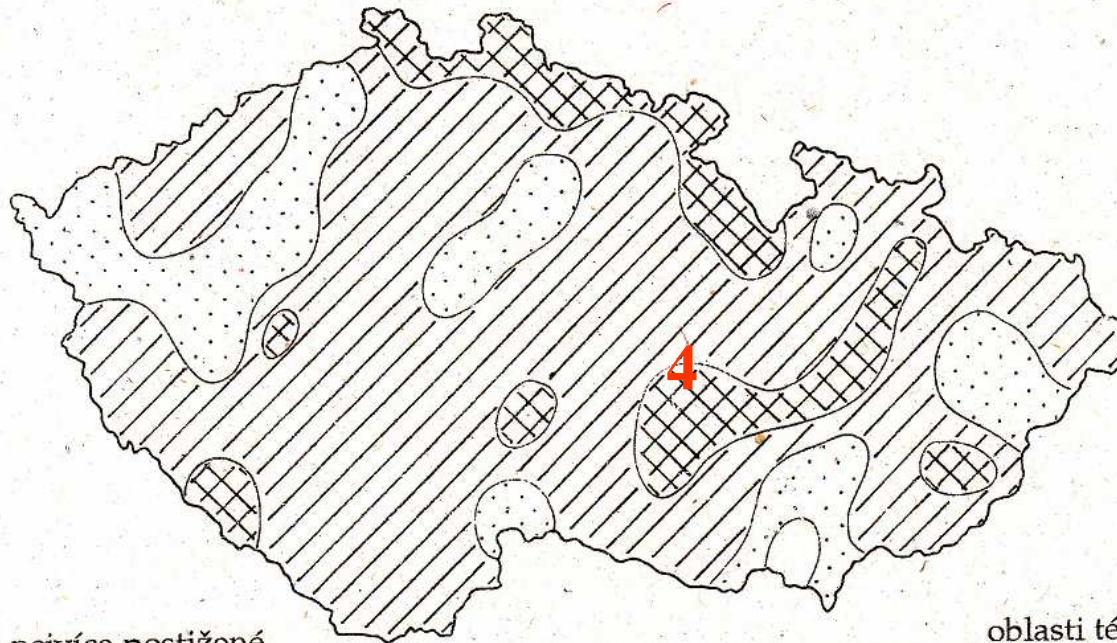
Toto bude přeneseno na záznamovou kartu

Záznamová karta je určena k užívání ve třídě

DENNÍ ODEČTY

Naměřené hodnoty pH dešťových srážek 27. 3. 1995 v ČR

oblasti nejvíce postižené
kyselými srážkami

pH $\leq 3,0$

pH 3,1 - 3,9

oblasti středně postižené

pH 4,0 - 4,9

oblasti téměř nebo
vůbec nepostižené

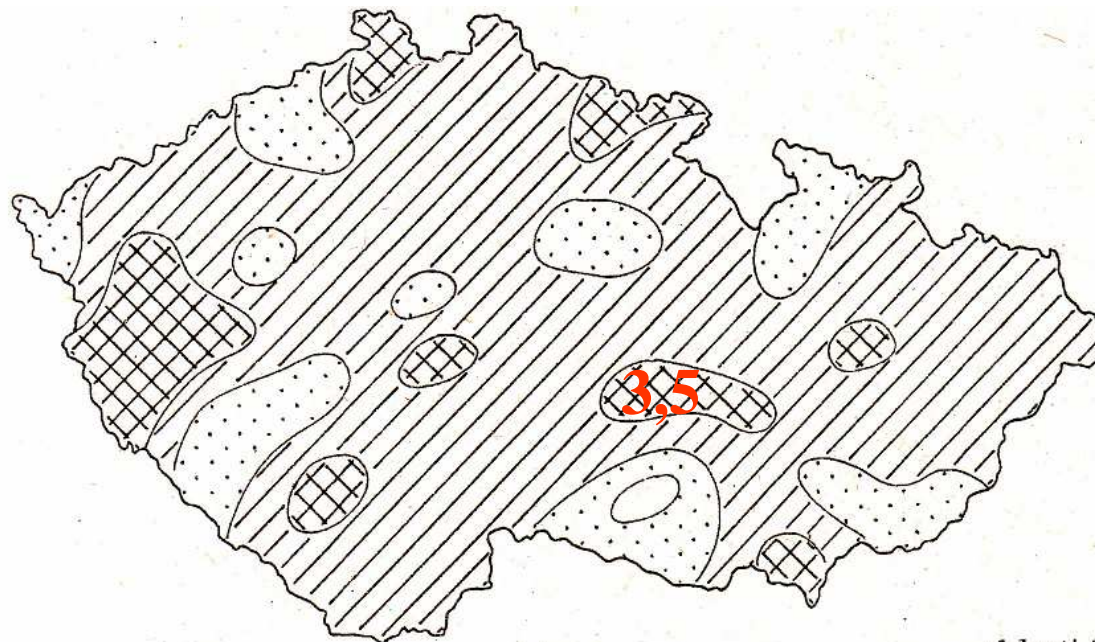
pH 5,0 - 5,9

pH $> 5,9$

Naměřené hodnoty pH dešťových srážek 10. 4. 1995 v ČR

oblasti nejvíce postižené
kyselými srážkami

pH $\leq$ 3,0

pH 3,1 - 3,9

oblasti středně postižené

pH 4,0 - 4,9

oblasti téměř nebo
vůbec nepostižené

pH 5,0 - 5,9

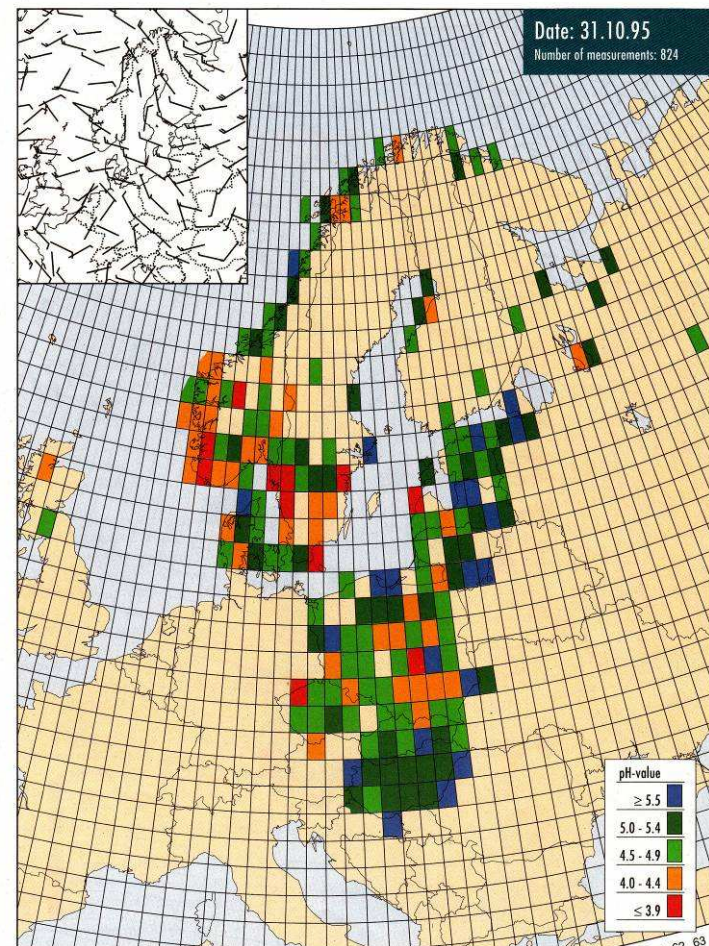
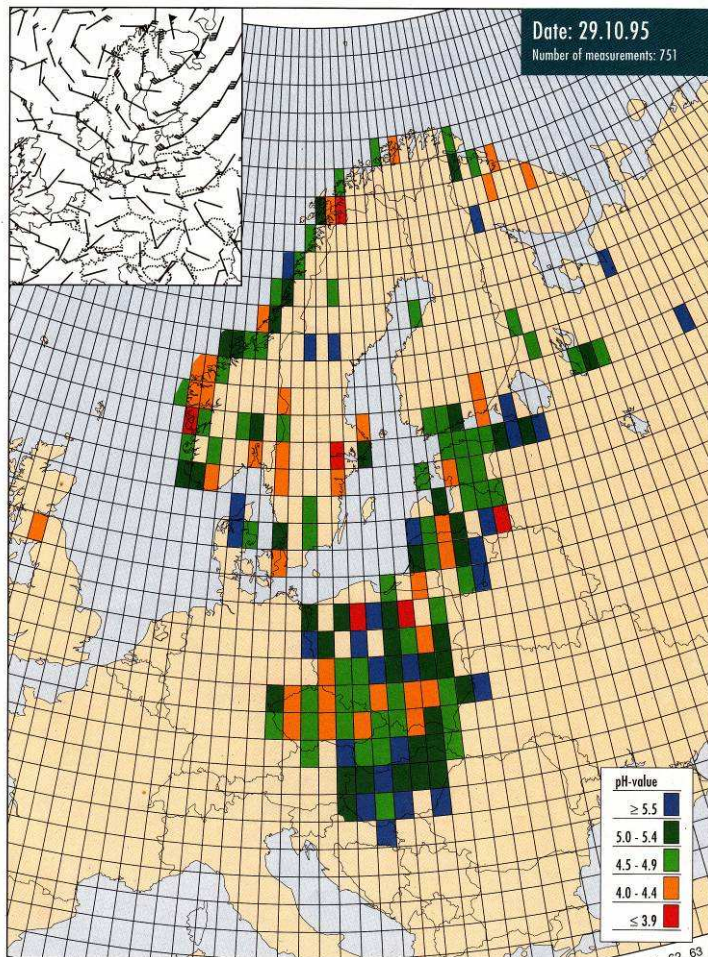

pH $>$ 5,9

Naměřené hodnoty pH dešťových srážek v Evropě

Projekt GLOBE

Porovnání pH v týdnu od 21. – 27. 10. v letech 1992 - 2004

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
21. 10.	4,0	4,0	-	-	4,5	5,0	-
22. 10.	4,5	3,5	-	-	4,25	5,5	-
23. 10.	-	3,5	3,5	-	-	-	-
24. 10.	4,5	-	4,0	-	-	5,0	5,0
25. 10.	4,5	-	-	-	5,0	-	5,5
26. 10.	4,5	-	4,5	5,5	-	5,0	5,5
27. 10.	-	-	-	-	4,5	5,0	5,5

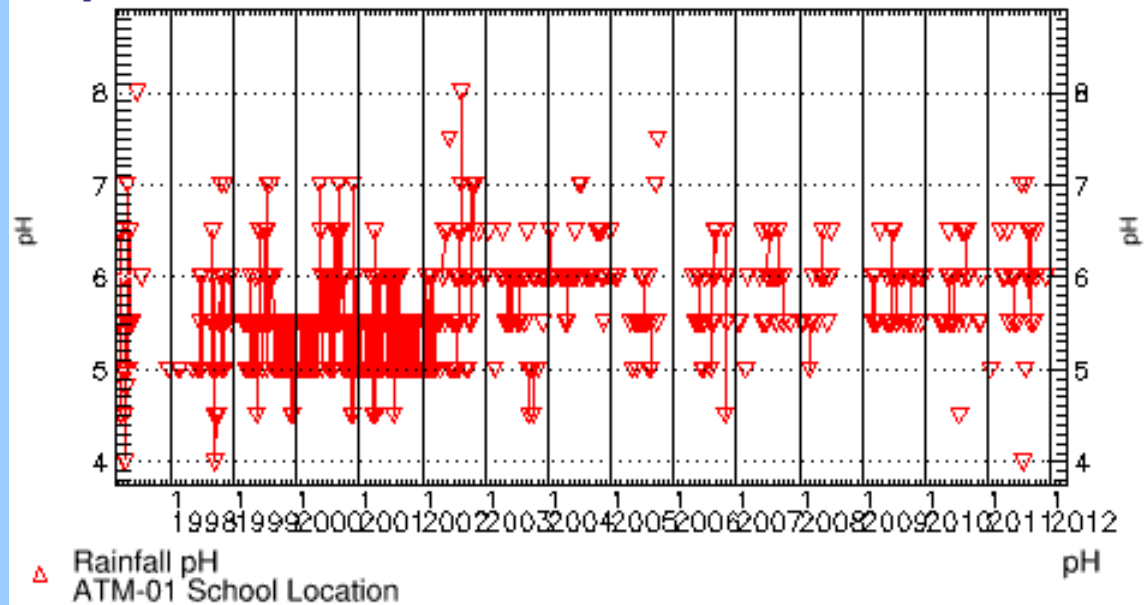
1999	2000	2001	2002	2003	2004
5,5	-	5,5	-	5,5	6,0
-	-	5,5	5,0	-	-
5,0	-	5,5	5,5	5,0	-
5,5	-	-	-	-	-
5,5	-	-	5,5	-	5,5
-	5,0	5,0	6,0	5,5	-
-	5,0	5,0	6,0	-	5,0

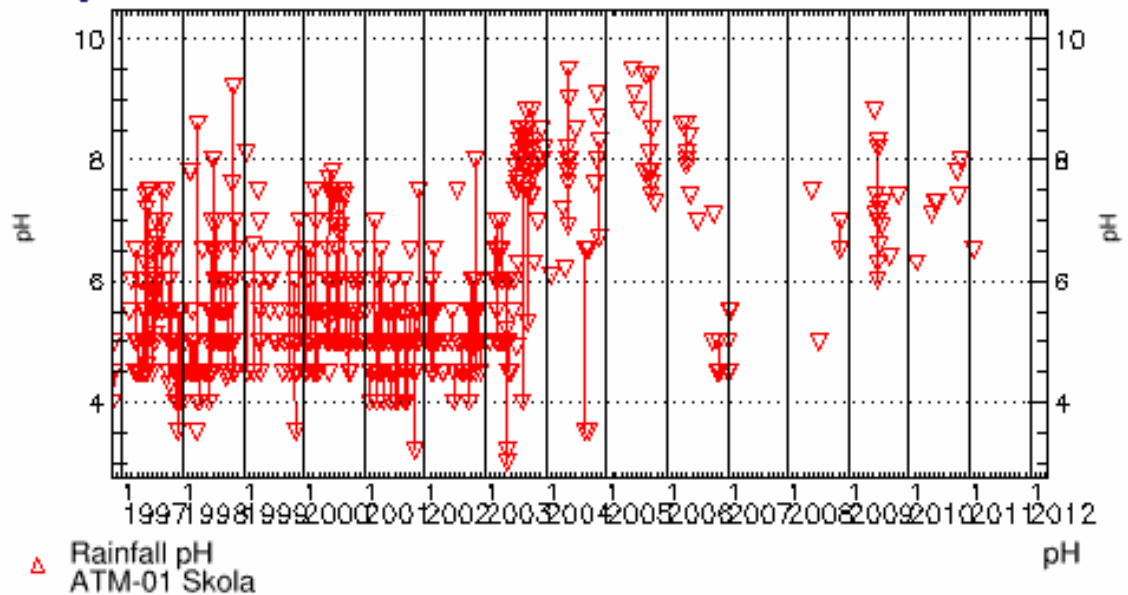
Graf pH

Zakladni Skola-VY Bystrice Nad Perstejnem, CZ, CZ

Zakladni skola Pomezi-PA Pomezi, CZ, CZ

Závěr

- průměrná hodnota pH na Bystřicku
  - rok 1992 – pH 4,54
  - rok 1993 – pH 4,45
  - rok 1994 – pH 4,57
  - rok 1995 – pH 4,64
  - rok 1996 – pH 4,57
  - rok 1997 – 2002 – pH 5 až 5,5
  - rok 2002 – 2011 – pH 5,5 až 6

Použitá literatura

- Cahová, M., Babouček, P., 1992. Modré z nebe – Zajímá tě, co dýcháš? Praha, TEREZA, 73 s.
- Lípa, K., 1996. Závěrečná zpráva z měření kyselých dešťů v ČR. Praha, TEREZA, 12 s.
- Dostupné na: www.globe.gov.cz

Děkujeme vám za pozornost

